

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова
Педагогічний факультет
Кафедра педагогіки та методики початкового навчання

СИЛАБУС
Вибіркової навчальної дисципліни
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІКИ

(назва навчальної дисципліни)

для усіх освітньо-професійних та освітньо-наукових програм
галузі знань **01 Освіта/Педагогіка**

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 011 Освітні/Педагогічні науки; 012 Дошкільна освіта; 013 Початкова освіта; 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями); 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями); 016 Спеціальна освіта

(код і назва спеціальності)

освітнього рівня **магістр**
(бакалавр/магістр)

Шифр за навчальним планом ВВ 1.01
2022-2023 н.р., 2-й семестр
(рік вивчення дисципліни за навчальним планом, семестр)

I. Опис дисципліни

Навчальне навантаження з дисципліни	Методи навчання і форми контролю	
Кількість кредитів - 3	Методи навчання: Інтерактивного, проблемно-пошукового, проєктного навчання. Застосування інноваційних технологій (кейс-технологія (case-study), змішане навчання (blended learning), «перевернутий клас» (flipped classroom), дистанційне навчання (distance learning)) Форми поточного контролю: <i>Проміжний контроль</i> (усне опитування, письмовий експрес-контроль / комп'ютерне тестування, колоквиум), підсумковий <i>семестровий контроль</i> (усний, письмовий, комбінований, тестування) Форма підсумкового контролю: залік	
Загальна кількість годин - 90		
<i>Денна</i>		<i>Заочна</i>
Лекції:		
8		4
Семінарські (практичні) заняття:		
14		6
Лабораторні заняття:		
-		-
Самостійна робота:		
68	80	
Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
1/3	1/8	
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 2 - самостійна робота: 4		
Мова навчання - українська		

Предмет вивчення навчальної дисципліни: актуальні проблеми педагогіки на методологічному, теоретичному й прикладному рівнях.

Міждисциплінарні зв'язки: «Освітня політика та лідерство», «Психолого-педагогічні технології», «Філософія освіти», «Педагогіка».

Мета навчальної дисципліни: сформувати системні уявлення у студентів з актуальних проблем педагогіки в контексті вітчизняного й світового досвіду освіти і навчання, формування особистості на методологічному, теоретичному й прикладному рівнях.

Завдання навчальної дисципліни:

- здійснення аналізу загальнометодологічних проблем педагогіки й тенденцій розвитку освіти в контексті сучасних характеристик цивілізаційного процесу (глобалізація; конкурентність; мобільність; інноваційність; інтелектуалізація; інформатизація/цифровізація; полікультурність);
- виокремлення, осмислення й аналіз актуальних теоретичних проблем педагогіки на сучасному етапі розвитку освіти і навчання, формування особистості з урахуванням світового досвіду й євроінтеграційних устремлень України;
- у процесі опанування засобами розв'язання актуальних проблем педагогіки на прикладному рівні розвинути у майбутніх магістрів інтегральну та загальні компетентності (Soft Skills), що передбачені Стандартами вищої освіти відповідних спеціальностей (011 Освітні/Педагогічні науки; 012 Дошкільна освіта; 013 Початкова освіта; 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями); 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями); 016 Спеціальна освіта) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, а також загальні й спеціальні/фахові (Hard Skills) за Стандартом на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (2021);
- розкрити взаємозв'язки навчальної дисципліни «Актуальні проблеми педагогіки» з іншими освітніми компонентами навчального плану підготовки майбутніх магістрів, визначити її значення для набуття інтегральної, загальних і спеціальних компетентностей студентів різних спеціальностей галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують,
викладено згідно з вимогами Стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (2021)

	Компетентності
Загальні компетентності	
ЗК.01. Знання та розуміння професійної діяльності	
ЗК.02. Володіння навичками критичного мислення	
ЗК.03. Володіння комунікативними навичками, здатність проявляти емпатію	
ЗК.04. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології	
ЗК.05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	
ЗК.06. Здатність до особистісного та професійного розвитку	
ЗК.07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	
ЗК.08. Здатність застосовувати кращі практики у професійній діяльності	
ЗК.09. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети	
ЗК.10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	
ЗК.11. Здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності	
ЗК.12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	
Програмні результати навчання (трудоі функції)	Професійні компетентності і
Б. Викладання, консультування,	Б.1. Здатність забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб

В. Оцінювання результатів навчання	В.2. Здатність здійснювати об'єктивне оцінювання (взаємооцінювання, самооцінювання) результатів навчання
Г. Виконання дослідницьких/творчих проєктів, оприлюднення їх результатів	Г.1. Здатність обґрунтувати, спланувати та виконати дослідницький /творчий проєкт
	Г.2. Здатність проаналізувати та узагальнити результати дослідницького/творчого проєкту
Д. Організація освітніх та наукових заходів	Д.2. Здатність планувати, готувати та проводити освітні та наукові заходи
Ж. Здійснення консультувань осіб, підприємств, установ, організацій	Ж.2. Здатність надавати експертні консультації особам, підприємствам, установам, організаціям, що стосуються їхньої професійної діяльності

*Прим.: Під час розроблення робочих навчальних програм навчальної дисципліни «Актуальні проблеми педагогіки» обов'язково ураховується Стандарт вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка відповідної спеціальності (011 Освітні/Педагогічні науки; 012 Дошкільна освіта; 013 Початкова освіта; 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями); 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями); 016 Спеціальна освіта), за якою навчаються студенти другого (магістерського) рівня визначеної освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми.

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредитів ЄКТС 90 годин

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин денна форма навчання					Кількість годин заочна (вечірня) форма навчання				
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	СРС
1	Модуль 1. Актуальні проблеми педагогіки: методологічний та теоретичний контекст										
1.1	Тема 1.1. Загальнометодологічний рівень актуальних проблем педагогіки в контексті сучасних характеристик цивілізаційного процесу	4	2	2	-	10	2	1	1	-	16
1.2	Тема 1.2. Актуальні теоретичні проблеми педагогіки	6	2	4	-	10	2	1	1	-	16
2.	Модуль 2. Актуальні проблеми педагогіки: досвід і практика										
2.1	Тема 2.1. Розвиток освіти і навчання, формування	6	2	4	-	24	4	2	2	-	24

	особистості у галузі дошкільної/ початкової/ середньої/ професійної/ спеціальної освіти: компаративний аналіз європейської і вітчизняної практики										
2.2	Тема 2.2. Стандартизація змісту дошкільної/ початкової/ середньої/ професійної/ спеціальної освіти як інструмент забезпечення її якості: : міжнародний й національний досвід	6	2	4	-	24	2	-	2	-	24
	Разом:	22	8	14	-	68	10	4	6	-	80

IV. Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами:

Модуль 1. Актуальні проблеми педагогіки: методологічний та теоретичний контекст

Тема 1.1. Загальнометодологічний рівень актуальних проблем педагогіки й тенденцій розвитку освіти в контексті сучасних характеристик цивілізаційного процесу: 1) посилення парадигми цілісності; 2) побудова математичних моделей для опису педагогічних процесів і явищ; 3) застосування методу моделювання; 4) зміна характеру об'єкта дослідження і посилення ролі міждисциплінарних комплексних підходів до його вивчення; 5) синергетика як сучасна теорія сумісної дії в педагогіці; 6) полікультурний аспект проблем сучасної педагогіки; 7) адаптаційні технології у вивчення педагогічних дискурсів інформаційного простору.

Тема 1.2. Актуальні теоретичні проблеми педагогіки

Концепція розвитку педагогічної освіти. Сучасна парадигма педагогічної освіти.

Актуальні проблеми дидактики на сучасному етапі розбудови національної освіти: теоретичний аспект.

Модуль 2. Актуальні проблеми педагогіки: досвід і практика

Тема 2.1. Розвиток освіти і навчання, формування особистості у галузі дошкільної/ початкової/ середньої/ професійної/ спеціальної освіти: компаративний аналіз європейської і вітчизняної практики.

Компетентісна спрямованість освіти і навчання, формування особистості у галузі дошкільної/ початкової/ середньої/ професійної/ спеціальної освіти. Ключові компетентності: Нова Українська школа. Дескриптори для визначення рівнів Європейської довідникової рамкової структури кваліфікацій (ЄРСК): дошкільна/ початкова/ середня/ професійна/ спеціальна освіти.

Тема 2.2. Стандартизація змісту дошкільної/ початкової/ середньої/ професійної/ спеціальної освіти як інструмент забезпечення її якості: міжнародний й національний досвід.

Міжнародна Стандартна Кваліфікація освіти і Національна рамка кваліфікацій: рівні, опис, сумісність. Вітчизняний досвід стандартизації змісту освіти як інструмент забезпечення її якості. Підготовка майбутніх педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах стандартизації освіти як актуальна педагогічна проблема

V. Завдання до самостійної роботи студентів та форми контролю за їх виконанням

№ з/п	Назви модулів і тем	Зміст завдань до СР	Форми виконання/звітності
1.	Модуль 1.Тема 1.1	Полікультурний аспект проблем сучасної педагогіки. Адаптаційні	Письмовий звіт

		технології у вивчення педагогічних дискурсів інформаційного простору.	
2.	Модуль 1.Тема 1.2.	Сучасна парадигма педагогічної освіти	Есе
3.	Модуль 2. Тема 2.1.	Ключові компетентності: Нова Українська школа	Письмовий звіт
4.	Модуль 2. Тема 2.1	Національна рамка кваліфікацій: рівні, опис	Письмовий звіт

VI. Контроль якості знань студентів

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова, яке затверджено на засіданні Вченої ради НПУ імені М.П. Драгоманова (протокол № 4 від 31 жовтня 2019 року). Під час підсумкового семестрового контролю у формі заліку оцінка за опанування програми навчальної дисципліни «Актуальні проблеми педагогіки» визначається як сума результатів за відповіді на семінарських заняттях та виконання завдань для самостійної роботи. Максимальний загальний бал оцінювання складає 100 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
65-69	D	
60-64	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

VII. Інформаційні джерела для вивчення курсу

- Андрущенко В.П. Освіта як ключовий чинник сучасних цивілізаційних процесів / В.П. Андрущенко. *Освітня політика: філософія, теорія, практика* [монографія] / За ред. В. П.Андрущенка; Авт. кол. : В. П.Андрущенко, Б.І. Андрусин, В.І. Бобрицька, Р.М. Вернидуб, В.Л. Савельєв та ін. К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. С.13–33.
- Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи : збірник тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (20 квітня 2021 року, м. Запоріжжя) / за заг. ред. О. В. Пономаренко, Л. О. Сущенко. Запоріжжя : АА ТанDEM, 2021. 191 с.
- Бобрицька В.І. Сучасні освітні реформи в Україні: досягнення й новітні виклики. *Вісник Національного авіаційного університету*. Серія: Педагогіка. Психологія: зб. наук. пр. К. : Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2019. Вип. 2 (14), с. 16-22.
- Ключові компетентності для навчання впродовж життя. Європейська Довідкова рамкова структура. URL <http://dlse.multycourse.com.ua/ua/page/15/53>
- Про затвердження Національної рамки кваліфікацій. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
- International Standard Classification of Education. ISCED 2011 / UNESCO. URL

<http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>

7. Педагогічна конституція Європи. Франкфурт. 2013. URL: <https://npu.edu.ua/en/?view=article&id=2284:l-r526&catid=247>
8. Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти. Наказ МОН України № 776 від 16.07 2018 р. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
9. Позачергова сесія Глобальної конференції ЮНЕСКО з питань освіти у часи пост-COVID-19: Ухвалено Декларацію щодо зміцнення системи освітнього простору. Опубліковано 23 жовтня 2020 року. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/pozachergova-sesiya-globalnoyi-konferenciyi-yunesko-z-pitan-osviti-u-chasi-post-covid-19-uhvaleno-deklaraciyu-shodo-zmicnennya-sistemi-osvitnogo-prostoru>
10. Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2022 року № 286-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80#Text>
11. Bobrytska, V., Luzik, E., Reva, T., Spitsin, Y., & Akmalidina, V. (2020). Involving stakeholders in shaping educational legislation and policy in Ukraine. *European Journal of Educational Research*. Vol. 9. Iss. 3. P. 1189–1200. (July 2020). <https://doi.org/10.12973/eu-er.9.3.1189> Scopus
12. Valentyna I. Bobrytska, Hanna V. Krasylnykova, Nataliia A. Beseda, Nina G. Batechko, Yevheniy S. Spitsin. Reshaping the University Curriculum through the Visiting Lectureship. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*. Vol. 19, No. 12, pp. 70-85, December 2020. <https://doi.org/10.26803/ijlter.19.12.4> Scopus

VIII. Інформація про викладача (ів)

Викладачі	Лекційні заняття	Практичні (семінарські, лабораторні)
Прізвище, ім'я, по батькові	Бобрицька Валентина Іванівна	Бобрицька Валентина Іванівна
Профіль викладача на сторінці кафедри/факультету	https://iff.npu.edu.ua/index.php/fakultet/strukturanova/2-uncategorised/132-bobrytska-valentyna-ivanivna	https://iff.npu.edu.ua/index.php/fakultet/strukturanova/2-uncategorised/132-bobrytska-valentyna-ivanivna
Електронна адреса	v.i.bobrytska@npu.edu.ua	v.i.bobrytska@npu.edu.ua
Контактний телефон	0503042811	0503042811
Інформація про консультації (день, місце, час)		

IX. Організаційні вимоги з вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності

Політика ОК ґрунтується на засадах Положення «Про академічну доброчесність у Національному педагогічному університеті Імені М.П. Драгоманова» (<https://npu.edu.ua/nauka/antyplahiat/polozhennia-pro-vchenu-radu-2>). Викладач ознайомлює здобувача вищої освіти з правилами поведінки на заняттях, користування засобами електронного зв'язку, недопущенням академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування, акцентує увагу на заборону використання додаткових джерел інформації під час оцінювання знань, при використанні Інтернет ресурсів зазначається використане джерело.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися

учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Політика щодо відвідування

Під час вивчення ОК здобувачі вищої освіти дотримуються вимог чинного законодавства України, Статуту НПУ імені М.П. Драгоманова (<https://npu.edu.ua/images/file/conf/2014/003456.pdf>) і Правил внутрішнього розпорядку НПУ імені М.П. Драгоманова (<https://npu.edu.ua/profkom-spivrobotnykiv?view=article&id=4480&catid=337>), відвідують заняття згідно розкладу, дотримуються етичних норм поведінки.

Усі учасники освітнього процесу дотримуються загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності. Відвідування занять з курсу є обов'язковим за визначеним деканатом розкладом. За об'єктивних причин (лікарняний, заява) заняття може бути відпрацьованим. Атмосфера на заняттях повинна бути творчою, відкритою до конструктивної критики. Недопустимі запізнення на заняття; списування.

Політика щодо дедлайнів і перескладання

Здобувачі вищої освіти можуть здійснювати перескладання результатів навчання ОК відповідно до Положень: «Порядок організації і проведення контролю та оцінювання знань студентів Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова», «Порядок контролю якості знань студентів НПУ імені М.П. Драгоманова», «Положення про організацію освітнього процесу у НПУ імені М.П. Драгоманова» (<https://npu.edu.ua/nmc#normatyvno-pravova-baza>)

Усі завдання передбачені навчальною програмою мають бути виконані у встановлений викладачем термін.

Правила виконання завдань ОК

Практичні та самостійні завдання виконуються вчасно та здаються викладачу у визначені ним терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчою оцінкою (75% від максимальної оцінки). У разі неатестації перескладання відбувається з дозволу деканату.

Політика щодо конфліктних ситуацій

Вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО здійснюється відповідно до «Положення про врегулювання конфліктів у НПУ імені М.П. Драгоманова» (<https://npu.edu.ua/nmc#normatyvno-pravova-baza>). Між учасниками освітнього процесу здійснюється партнерська взаємодія, толерантність і повага до кожної особистості.